

sisse kirjotada: „ärge joge ennast tāis
wina, kust üks õnneto ello touseb!”
Oõ et keik wanna ja noor rahwas, kes sedda
patto ammeti on ennesel viisiks wötnud, sedda
mahhajättaksid, et keik wannemad omma lastele,
kes kõrtsi kippuvad, kibbedaste hirmo annaksid,
fest parrago Jummal se on jo wahhest nähha, et
nored pojikessed jo tāis joobnud on. — Oõ hoidke,
hoidke armsad wannemad, ommad lapsed kõrtsi-
kaimisse ja wina-jomisse eest, otsego põrgo-tullokesse
eest! Wõtke, armsad luggejad, sedda maenitsemist
heaks, ja põõrgem nüüd jälle omma ette seatud kirjaja
luggemisse jure tagasi. — Piiskop Ihering pid-
das 1657 aastani, senni kui katk tedda sel aastal
siit ilmasti árrakorristas, omma ello otsani
wågga truiste ja murrelik hoolt keige kirriko as-
jade eest. Nenda temma kandis hoolt, et 1656
aastal need Makale ramatud, mis üllewel nim-
metasime, mis öppetaja Staal olli ülespannud,
ning need Makale pühhad laulud, mis Tallinna
Ma-kirriko-öppetaja Saleman, prauust Brokman,
Kaddrina kirriko-öppetaja prauust Göseken, Kullama-
kirriko-öppetaja, ja Gillaus, Toma öppetaja, ollid
ülespannud, said trükkitud. — Need 4 öppetajad
ja ennam veel Staal, 1639 aastal Saksa öp-
petaja Tallinnas toom peál ja Harjo-ma prauust,
1641 ka Suppertend Narwa ja temma ümberkaudo

üle, kes 1657 aastal árasurri, need 5 öppetajad
on need, kes keige ennamiste wannal aial meie
Marahwa Jummala tenistusse eest on hoolt kañ-
nud ja kelle nimmed peaksid keige nende tullewa
põlwe rahwa melest vågga sure au sees sama pe-
tud. Jummeks on paña ja tulletab meie mele, et
Jummala noud árramoistmatta on, kui sedda pea-
me nimmetama, et need sammad praego nimmetud
öppetajad selle läbbi said juhhatusd Makale Jum-
mala sanna ramatud ja pühhad laulud ülespaña,
et üks Paawsti-usso fattekismusse ramat, kus sees
ka pühhad laulud ja nodid ollid, übhe Tartu-ma
Jesuiti läbbi elli Tartu-makale murde peále üles-
pandud ja trükti antud, ning et Paawst olli kow-
waste feelnud sedda ramato luggeda, ja sellesam-
ma kowwa feelmisje párrast hakkasid need üllewel
nimmetud öppetajad ka neid Makale ramato täh-
hele pannema ja isse teisi nende kowwa murretsema.
Praust Göseken panni 1660 üht uut Makale fram-
matikko ja üht Eesti kon (se on üks ramat, kus
kahhe eht kolme fele peále keik sannad on üles-
pandud, ja kust seest Marahwas woi Saksa keelt
ja saksaad Makalelt oppida) üles, ja olli öppetaja
Gutslawi ja piiskopi Iheringiga katsundid Piibli
ramato Ma-kele peále üles paña, agga nenda
kuida jo ennest nimmetasin, se tõ ei läinud veel
mitte korda. Selsammal aial panni ka Haggeri